

7 DECEMBER 2006

Nätverken Hälsa och Demokrati - Uppdrag Hälsa Handlingsprogram 2007 - 2010

Två nätverk – en kärna

Nätverken Hälsa och Demokrati – för förtroendevalda samt Uppdrag Hälsa – för tjänstemän, utvecklar och driver var och en sina frågor, men samverkar med varandra i många sammanhang.

Befolknings- och behovsperspektivet är kärnan i Nätverken

Vi lyfter fram uppdraget till hälso- och sjukvården samt vård och omsorg ur ett befolkningsperspektiv. Vi samarbetar för att vidareutveckla förutsättningarna för en demokratisk styrning och bidrar därigenom till att roller och ansvar tydliggörs.

En grundläggande uppgift är att stödja kontakter mellan personer och grupper som arbetar med likartade uppgifter. Vi bedriver också projektarbete i utvecklingsfrågor samt anordnar seminarier och konferenser. Vi samarbetar gärna med andra organisationer, myndigheter och nätverk för att lära av varandra och för att undvika dubbelarbete. Vi utgår från mandatet på hemmaplan och uttalar oss inte på varandras vägnar.

Vår vision

Nätverken arbetar med att öka befolknings- och behovsperspektivet i styrning och ledning av hälso- och sjukvård samt vård och omsorg. Nätverken ska vara ett stöd och en inspirationskälla för förtroendevalda och tjänstemän i landsting och kommuner.

Strategiska områden

Nätverken utgår från tre strategiska områden i sitt arbete för att nå visionen – **En behovsbaserad styrningsprocess; Behov, Uppdraget samt Uppföljning.**

En central utgångspunkt i arbetet är att ständigt utgå från de olika rollerna/ansvarsnivåerna som finns; fullmäktigenivån med ev tillhörande utskott och beredningar, styrelsenivån med ev tillhörande utskott/motsvarande, tjänstemannaledningen samt verksamheten/produktionen. I Nätverkens arbete ska det alltid vara tydligt till vilken målgrupp arbetet riktas så att resultatet kan omsättas i praktiken. Nätverkens arbete fokuserar främst mot nivåerna: fullmäktige, styrelse/nämnd samt tjänstemannaledning.

De konkreta och aktuella aktiviteterna finns samlade i en aktivitetslista där bl a syfte och målgrupp finns beskrivna.

Medborgarnas behov

De förtroendevaldas legitimitet mäts till stor del i hur verksamheterna uppfyller medborgarnas behov. Det ställer i sin tur stora krav på att tjänstemannaorganisationen är lyhörd för det demokratiska systemet.

Nätverket Hälsa och Demokrati

Nätverket Hälsa och Demokrati vill utveckla former för en behovsbaserad styrningen av hälso- och sjukvården genom att öka kunskapen om medborgarna, deras behov och synpunkter.

Med detta som grund, tillsammans med annan kunskap om viktiga förutsättningar samt partiernas värderingar konkretiseras det politiska uppdraget för en behovsstyrd vård.

Nätverket Uppdrag Hälsa

Demokratiutvecklingen måste utgå från de förtroendevaldas förutsättningar, ambitioner och vilja.

Nätverket Uppdrag Hälsa utvecklar och söker former för att stödja de förtroendevalda i utvecklingen av befolkningsföreträdarrollen.

Samverkanspartners

Nätverkens synsätt och arbetsområden är organisationsövergripande. Erfarenheter visar att det finns stora vinster för medborgarna om befolknings- och behovsperspektivet är en gemensam bas för samverkan mellan landsting – kommuner och andra viktiga aktörer.

Nätverken söker former för att bredda befolknings- och behovsperspektivet i både landsting och kommuner. Sveriges Kommuner och Landsting är en viktig samverkanspart i arbetet.

Uppdraget

Nätverket Hälsa och Demokrati

En demokratiskt styrd hälso- och sjukvård samt vård och omsorg, med utgångspunkt från befolkningens behov och synpunkter, ställer stora krav på att de politiska uppdrag/beställningar som ges kopplat till behoven. Behovsbedömningar och medborgardialoger ger därför viktiga ingångsvärden till det politiska arbetet. Därefter sker politiska avvägningar och prioriteringar inför formuleringen av det politiska uppdraget

Nätverket Hälsa och Demokrati söker former för att systematiskt hitta kunskap om vad som är möjligt att nå och verktyg som stödjer det politiska ”uppdragsgivandet”.

Nätverket Uppdrag Hälsa

Tjänstemannaorganisationens arbete med att formulera uppdrag innebär att ställa krav på en väl fungerande helhet för befolkningens/patientens bästa. Behovsbedömningar och resultat från uppföljningar är viktiga underlag för prioriteringar i styrning och ledning.

Uppdragsstyrningen/beställningen ska resultera i en effektiv helhet av olika vårdgivares enskilda insatser med utgångspunkt från de förtroendevaldas målsättning

Nätverket Uppdrag Hälsa söker former och utvecklar metoder för att bygga effektiva och hållbara system för uppdragsstyrningen.

Samverkanspartners

Inom ramen för området finns flera viktiga samverkanspartners; Sveriges Kommuner och Landsting, Socialstyrelsen, Statens beredning för medicinsk utvärdering, Folkhälsoinstitutet, Landstingsnätverket för upphandling, Prioriteringscentrum samt Nysam.

Uppföljning

Om styrningen ska utgå från ett befolknings- och behovsperspektiv är det inte tillräckligt att enbart följa ekonomi och produktion. Många planerings- och uppföljningsmodeller utgår därför från fler perspektiv/dimensioner där befolkningens behov (beskrivna som: **medborgare, kund, patient, närstående osv**) är centralt.

Med utgångspunkt från befolkningens behov är befolkningens hälsa centralt ur uppföljningshänseende. Förutom **befolkningens hälsoläge** är även den **självupplevda hälsan, befolkningens synpunkter** samt **hälsoeffekter på befolkningen av gjorda insatser** viktiga områden att ha kunskap om i styrning, ledning och uppföljning.

En god vård är också ett övergripande mål, d v s en vård som är; **tillgänglig, säker, evidensbaserad, jämlik, effektiv** och **patientfokuserad**. Dessa mål bör kunna följas upp både ur befolknings- och patientperspektivet.

Analys av vad vi vet

De finns mängder av data som väntar på att användas. Problemet är nästa steg, när underlagen ska analyseras, sammanställas med annan fakta för att ge större "bilder/kartor", att visa jämförelser över tid, att kunna göra nationella jämförelser osv. Här finns ett utvecklingsbehov. Dessutom har de olika beslutsnivåerna olika behov av uppföljning, något som många gånger förbises.

Nätverken Hälsa och Demokrati samt Uppdrag Hälsa

Nätverken deltar aktivt på den nationella nivån och bidrar till en uppföljning ur ett befolknings- och behovsperspektiv. Nätverken söker former och metoder för att följa upp och analysera målen/uppdragen utifrån ett befolknings- och behovsperspektiv i styrningen och ledningen av landstingen/regionerna och kommunerna. Det är särskilt viktigt att behoven av uppföljning för de olika rollerna belyses (fullmäktigenivå och/eller styrelsenivå/nämnd, tjänstemannaledning).

Samverkanspartners

Inom ramen för området finns flera viktiga samverkanspartners; Sveriges Kommuner och Landsting, Socialstyrelsen, Statens beredning för medicinsk utvärdering, Folkhälsoinstitutet, Prioriteringscentrum samt Nysam.